

4 Střední vzdělávání

Středního vzdělání lze v České republice dosáhnout úspěšným absolvováním příslušného vzdělávacího programu pro získání středního vzdělání, středního vzdělání s výučním listem nebo středního vzdělání s maturitní zkouškou. Podle mezinárodní standardní stupnice klasifikace vzdělání ISCED 2011 se jedná o vzdělávací programy vyššího sekundárního všeobecného nebo odborného vzdělávání ISCED 3. Délka studia je od jednoho roku do čtyř let v denní formě vzdělávání.

Střední vzdělávání poskytují střední školy (gymnázia, střední odborné školy, střední odborná učiliště) a konzervatoře. Nejvíce žáků absolvuje studium v denní formě vzdělávání. Vzdělání ve vybraných oborech umožňují některé školy získat ve vzdělávacích programech nástavbového či zkráceného studia, případně večerní, dálkovou, distanční nebo kombinovanou formou. Podmínkou pro přijetí ke střednímu vzdělávání je splnění povinné školní docházky nebo úspěšné ukončení základního vzdělávání před splněním povinné školní docházky a naplnění podmínek přijímacího řízení. Získání středního vzdělání s maturitní zkouškou je jednou z podmínek pro přijetí k terciárnímu vzdělávání na vyšších odborných a vysokých školách.

Některé střední školy kromě středního vzdělávání realizují také základní vzdělávání, a to v 1. až 4. ročníku 8letých gymnázií a v 1. a 2. ročníku 6letých gymnázií (nižší sekundární vzdělávání ISCED 2). Pro širší uplatnění na trhu práce nabízejí školy uchazečům také vzdělávání v různých rekvalifikačních, pomaturitních a jazykových kurzech (postsekundární neterciární vzdělávání ISCED 4). V posledních dvou ročnících konzervatoře probíhá podle mezinárodní klasifikace krátký cyklus terciárního vzdělávání ISCED 5.

Vzhledem k nestandardní situaci ve školství po 16. březnu 2020 způsobené epidemií koronaviru SARS CoV-2 upravil Parlament ČR pravidla pro přijímání ke vzdělávání ve střední škole a ukončování středního vzdělávání zákonem č. 135/2020 Sb., o zvláštních pravidlech pro přijímání k některým druhům vzdělávání a k jejich ukončování ve školním roce 2019/2020 a MŠMT zpřesnilo vyhláškou č. 232/2020 Sb., o přijímacím řízení, maturitní zkoušce a závěrečné zkoušce ve školním roce 2019/2020. Další vyhlášky upravovaly pravidla pro vzdělávání a hodnocení výsledků žáků v souvislosti s mimořádnými opatřeními.

Inspekční činnost probíhala podle školského zákona a souvisejících právních předpisů, které se vztahují k poskytování vzdělávání a školských služeb, s podporou schválených a zveřejněných kritérií hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání. Na základě specifických úkolů stanovených v Plánu hlavních úkolů České školní inspekce na školní rok 2019/2020 schváleného ministrem školství, mládeže a tělovýchovy pokračovalo hodnocení vzdělávání ve školách s obory vzdělání s maturitní zkouškou, které opakovaně vykazují vysokou míru neúspěšnosti ve společné části maturitní zkoušky, a hodnocení společného vzdělávání se zaměřením na naplňování podpůrných opatření. S cílem sdílet příklady dobré praxe probíhala identifikace a hodnocení společných znaků vzdělávání v úspěšných středních školách v oborech vzdělání poskytujících střední vzdělání s výučním listem. Ve vybraných školách opět proběhly kontroly organizace a průběhu přijímacího řízení do oborů vzdělání s maturitní zkouškou s využitím centrálně zadávaných testů a ukončování středního vzdělávání v oborech vzdělání s maturitní zkouškou.

V oblasti zjišťování podpory gramotností probíhala tematická inspekční činnost zaměřená na hodnocení rozvoje čtenářské a sociální gramotnosti. V nižších ročnících víceletých gymnázií byly hodnoceny formy, rozsah, kvalita a výsledky v tématech environmentální výchovy. V souvislosti s tím realizovala ČŠI ve vybraných školách výběrové zjišťování výsledků vzdělávání žáků prostřednictvím systému InspIS SET. Zapojené subjekty získaly výsledky za školu a na úrovni systému byly zpracovány tematické zprávy.

Platformu InspIS ŠVP pro tvorbu a administraci školních vzdělávacích programů využívá více než 150 gymnázií a více než 350 středních odborných škol. Většina středních škol (78,1 %) sdílí aktuální informace o škole s širokou veřejností prostřednictvím systému InspIS Portál.

4.1 Podmínky středního vzdělávání

4.1.1 Školy a žáci ve středním vzdělávání

Ve školním roce 2019/2020 bylo v rejstříku škol a školských zařízení zapsáno 1 284 středních škol. Jejich počet stále mírně klesá. Ve školním roce 2019/2020 zaniklo celkem 9 středních škol a 3 nové vznikly. Některé školy navrhla ČŠI k výmazu z rejstříku škol a školských zařízení z důvodu opakujícího se neúspěchu žáků ve společné části maturitní zkoušky a neschopnosti škol vytvořit podmínky pro zlepšení stavu.